

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE
PODSTAWOWEJ IM. K. MAKUSZYŃSKIEGO W LEŚNIEWIE WIELKIM
DLA KLAS IV- VIII ROK SZKOLNY 2018/2019**

1. PROGRAM:

- *Czas na język polski* - program nauczania języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej, I. Kopaniecka, A. Samborska, K. Sawicka, J. Symeniuk, B. Topczewska – kl. VI.
- *Nowe słowa na start!* Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV – VIII szkoły podstawowej, Marlena Derlukiewicz – kl. IV, V, VII

2. PODRĘCZNIK:

- *Teraz polski-* podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego dla klasy VI szkoły podstawowej, Anna Klimowicz
- *Nowe słowa na start* - podręcznik do języka polskiego dla klasy czwartej szkoły podstawowej, Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz
- *Nowe słowa na start* - podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz
- *Nowe słowa na start* - podręcznik do języka polskiego dla klasy siódmej szkoły podstawowej, Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz.

3. WYMAGANIA:

Podstawowe:

UCZEŃ:

- redaguje przewidziane programem formy wypowiedzi zgodnie z tematem – opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, sprawozdanie, dialog, list, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym, zaproszenie, zawiadomienie, dedykację, podziękowanie, dziennik, kartkę z pamiętnika, ogłoszenie, życzenia, przepis, instrukcję; recenzję, rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad, scenariusz filmowy, plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, gramatycznym i stylistycznym; dopuszcza się nieliczne błędy w łamaniu podstawowych zasad pisowni;
- rozpoznaje pojęcia - nadawca, odbiorca;
- rozpoznaje i nazywa intencje mówiącego;
- wypowiada się na temat otaczającej rzeczywistości, własnych zainteresowań, uwzględniając różnorodne sytuacje (oficjalne, nieoficjalne);
- dostrzega związki między wyrazami w zdaniu (główny i poboczne);
- rozpoznaje i nazywa odmienne i nieodmienne części mowy;
- analizuje słowotwórczą budowę wyrazów (wyróżnia postawę słowotwórczą i formant);
- odróżnia głoskę od litery, nazywa rodzaje głosek (samogłoski – spółgłoski, dźwięczne – bezdźwięczne, ustne – nosowe, twarde – miękkie);
- poprawnie akcentuje wyrazy;
- dostrzega różnice między językiem potocznym, a językiem literackim oraz językiem regionalnym;
- zna znaczenie i w praktyce odróżnia pojęcia: bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie, przenośnia, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenia, rym, zwrotka, refren, bajka, opowiadanie, mit, legenda, powieść, proza, poezja, hymn, przypowieść, nowela, dziennik, pamiętnik, fantasy, komiks, sonet, fraszka, komedia, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia,

- neologizm, eufemizm, porównanie homerycki, inwokacja, symbol, alegoria;
- uczestniczy w rozmowie na zadany temat;
 - rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki;
 - tworzy logiczną, semantycznie pełną wypowiedź;
 - dokonuje selekcji informacji;
 - zna zasady budowania akapitów;
 - rozróżnia i wskazuje środki perswazji, określa ich funkcję;
 - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi;
 - tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję;
 - wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów;
 - odróżnia przykład od argumentu;
 - przeprowadza wnioskowanie;
 - rozpoznaje manipulację językową;
 - zna budowę utworów: lirycznego i epickiego;
 - zna znaczenie terminów związanych z telewizją, filmem, teatrem, radiem, Internetem, muzyką, sztukami plastycznymi;
 - czyta głośno wyraźnie, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa;
 - czyta cicho ze zrozumieniem;
 - buduje spójną, logiczną wypowiedź ustną i pisemną; odróżnia fakt od opinii;
 - uważnie słucha;
 - dba o estetykę zapisu;
 - odróżnia elementy świata przedstawionego;
 - korzysta z różnych źródeł informacji (także przy pomocy nauczyciela)

Wymagania ponadpodstawowe:

UCZEN:

- w formach wypowiedzi przewidzianych w programie wykazuje błyskotliwość; rozwija temat z uwzględnieniem zasad kompozycji; odwołuje się do lektur spoza kanonu obowiązkowego;
- nie łamie zasad ortografii i interpunkcji – potrafi bez pomocy nauczyciela skorzystać z właściwego źródła informacji;
- używa poprawnych form gramatycznych; potrafi właściwie łączyć wyrazy tak, by tworzyły logiczną wypowiedź;
- rozpoznaje i nazywa nadawcę i odbiorcę utworu prozatorskiego, lirycznego, listu, zaproszenia, ogłoszenia;
- potrafi wyrażać uczucia i intencje mówiącego, naśladować je i ujmować w formie dialogu, polemizuje;
- barwnie wypowiada się na temat otaczającej rzeczywistości;
- buduje oficjalną i nieoficjalną wypowiedź w związku z określoną sytuacją życiową;
- sprawnie nazywa i rozpoznaje części mowy i części zdania;
- rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu i typy wypowiedzeń;
- wskazuje cechy języka mówionego i pisanego;
- rozpoznaje i rozumie związki frazeologiczne;
- uczestniczy w rozmowie zgodnie z zasadami retoryki;
- w budowie słowotwórczej wyrazów dostrzega oboczności, rozpoznaje wyrazy należące do jednej rodziny, rozumie mechanizm upodobień fonetycznych;
- dostrzega różnicowanie słownictwa;
- sprawnie dzieli wyrazy na głoski, sylaby, litery, określa cechy głosek, dostrzega dwufunkcyjność głoski *i*;
- poprawnie akcentuje wyrazy z uwzględnieniem wyjątków;

- potrafi nadać wypowiedzi zabarwienie emocjonalne, zgodnie z intencją;
- tworzy baśń, mit i podanie zgodnie z wymaganiami gatunku;
- odczytuje symboliczne znaczenie utworu;
- podejmuje próby samokształcenia;
- korzysta z różnych słownikowych źródeł informacji ogólnej i specjalistycznej oraz Internetu.

4. OCENIANIU PODLEGAJĄ:

- prace klasowe, sprawdziany,
- testy,
- dyktanda,
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- opowiadanie ustne (twórcze i odtwórcze),
- dyskusja,
- recytacja,
- prace plastyczne,
- praca domowa,
- praca w grupach,
- przygotowanie do lekcji,
- aktywność i zaangażowanie na lekcji,
- aktywność poza lekcjami, prace dodatkowe, np. udział w konkursach, imprezach szkolnych.

5. KRYTERIA OCENIANIA WYPRACOWAŃ:

- zgodność treści pracy z tematem,
- zakres i poprawność wykorzystania materiału,
- poprawna kompozycja,
- spójność wypowiedzi,
- bogactwo słownictwa,
- dostosowanie stylu do sytuacji komunikacyjnej,
- poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna,
- czytelny i staranny zapis.

- Praca nie na temat jest oceniana na ocenę niedostateczną.
- Za akapit uznaje się zastosowanie wcięcia na początku linijki mające oznaczać początek nowej myśli lub części kompozycyjnej pracy. Jest nim również rozpoczęcie zdania od nowej linijki, przy jednoczesnym zamknięciu myśli w zdaniu poprzednim.
- Za nagłówek w liście uznaje się bezpośredni zwrot do adresata umieszczony na środku bądź po lewej stronie pracy tuż przed wstępem.
- Praca, która nie spełnia wymaganego kryterium długości jest oceniana na ocenę niedostateczną.

6. KRYTERIA OCENY ZA PRZYGOTOWANIE INSCENIZACJI:

- zaangażowanie w grę aktorską (mimika, gest, ruch),
- przygotowanie kostiumów (wymagające pracy własnej, pomysłowe, twórcze),
- wyraziste wypowiadanie kwestii (stopień pamięciowego jej opanowania),
- dobór i sposób wykonania rekwizytów i dekoracji (bogate/ubogie, odpowiednie, wskazujące na zrozumienie przedstawianych treści),
- wyrażenie uczuć bohaterów, ogólne wrażenie artystyczne.

7. KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI ODTWÓRCZEJ:

- rzeczowość, zgodność z tematem,

- uzasadnianie sądów (argumentacja),
- barwność języka i stylu,
- językowa i gramatyczna poprawność,
- prawidłowa, trójdzielna kompozycja.

DODATKOWO:

- po zakończeniu odpowiedzi inni uczniowie mogą ocenić wypowiedź kolegi, uzasadniając swoje opinie,
- odpowiedź ocenia nauczyciel, uzasadniając ocenę powołując się na powyższe kryteria.

8. KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ TWÓRCZEJ:

- rzeczowość, zgodność z tematem,
- oryginalność, pomysłowość w doborze treści,
- barwność języka i stylu,
- językowa i gramatyczna poprawność,
- prawidłowa, trójdzielna kompozycja.

9. OCENA AKTYWNOŚCI NA LEKCJI może być nagrodzona plusem, gdy uczeń bierze udział w dyskusji, wypowiada się na temat oraz popiera wypowiedź cytatem. Trzy plusy to ocena bardzo dobra. Może też być nagrodzona oceną bardzo dobrą.

10. OCENA AKTYWNOŚCI POZALEKCYJNEJ:

- udział w zajęciach przygotowujących do konkursów przedmiotowych,
- udział w zajęciach dodatkowych, typu koła zainteresowań,
- widoczny wkład w organizację apeli, uroczystości szkolnych, akademii, festynów, etc.,
- własna inicjatywa (pomysł konkursu, zajęć pozalekcyjnych).

11. OCENA PRZYGOTOWANIA MATERIAŁÓW DO LEKCJI:

- zakres treści przygotowanego materiału,
- sposób prezentacji,
- rzeczowość w przedstawianiu treści,
- wykorzystane materiały,
- atrakcyjność dla słuchaczy.

12. KRYTERIA OCENY UDZIAŁU W KONKURSACH PRZEDMIOTOWYCH:

- udział w konkursie przedmiotowym – etap szkolny – ocena bardzo dobra za aktywność,
- awans do następnego etapu – ocena bardzo dobra za aktywność i z działu konkursowego,
- awans do eliminacji rejonowych – ocena celująca za aktywność,
- sukces w eliminacjach rejonowych – ocena celująca za aktywność i z działu konkursowego,
- sukces w finale – ocena celująca na koniec roku szkolnego (finalista lub laureat wojewódzkiego konkursu przedmiotowego może zdobyć ocenę celującą na koniec półrocza i koniec roku szkolnego).

13. OCENA RECYTACJI:

- stopień pamięciowego opanowania tekstu,
- interpretacja utworu,
- dykcja,
- postawa wygłaszającego utwór,
- poziom głośności recytowanego tekstu.

14. KRYTERIUM OCENY PRAC PLASTYCZNYCH:

- zgodność z poleceniem (tematem pracy),
- precyzja wykonania,

- estetyka wykonania,
- poziom trudności zastosowanej techniki,
- zastosowany format (materiał).

15. OCENA PRACY W GRUPIE zostaje ustalona na podstawie decyzji lidera grupy, który określa osoby zasługujące na pozytywną ocenę, a także obserwacji nauczyciela. Decydujący głos ma nauczyciel.

16. OKREŚLENIE WAŻNOŚCI OCEN: najważniejsze są oceny z testów, prac klasowych zapisanych w dzienniku kolorem czerwonym.

17. ZASADY POPRAWIANIA STOPNI:

Uczeń ma prawo do poprawiania oceny dopuszczającej i niedostatecznej. Termin i formę poprawy uzgadnia z nauczycielem.

Uczeń nie może poprawić oceny dopuszczającej i niedostatecznej za nieodrobione zadanie domowe o niskim stopniu trudności (np. zadania z zeszytu ćwiczeń, podręcznika czy też krótkie zadania redakcyjne, itp.).

Uczeń może poprawić ocenę dopuszczającą i niedostateczną za nieodrobione zadanie domowe o znacznym stopniu trudności, wymagające wysiłku ucznia, jednak po wyrażeniu zgody nauczyciela.

Uczeń, który nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu z przyczyn usprawiedliwionych lub otrzymał z niej ocenę niedostateczną, musi pracę napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły lub otrzymania oceny. Termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów.

Uczeń, który nie poprawił oceny (lub nie zgłosił się w wyznaczonym terminie), traci prawo do następnej poprawy i otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny (rocznej) tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny zwracają się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy w ciągu trzech dni od ostatecznego terminu poinformowania ich o przewidywanych ocenach rocznych.

Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.

Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.

Uczeń na bieżąco jest informowany, które wiadomości i umiejętności należy uzupełnić lub udoskonalić oraz w jaki sposób może to uczynić.

Uczniowie ze stwierdzoną dysfunkcją są oceniani indywidualnie, zgodnie z zaleceniem z poradni PP. Pozostałe ustalenia dotyczące trybu oceniania, poprawiania ocen czy zgłaszania nieprzygotowania do lekcji są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania zawartymi w Statucie Szkoły.

Ponadto:

- Ocenianiu podlegają wszystkie wymienione powyżej formy aktywności ucznia,
- Ocenianiu podlegają wiedza i umiejętności określone programem nauczania.
- Każdy sprawdzian całogodzinny poprzedzony jest zapowiedzią udokumentowaną wpisem w dzienniku.
- Sprawdzone i poprawione sprawdziany przedmiotowe nauczyciel oddaje w terminie 2 tygodni.
- Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.

**Zagadnienia nie ujęte w Przedmiotowych Zasadach Oceniania zawarte są w
Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania oraz PODSTAWIE PROGRAMOWEJ.**

Opracowała mgr Beata Frąckiewicz